

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, विज्ञ उपसमूह, सातौ तह, सहायक निर्देशक (जोखिम/लगानी विश्लेषक) पदको खुला
र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
तृतीय पत्र: सेवा सम्बन्धी
खण्ड क -४० अङ्क

१. अर्थशास्त्र र बीमा- ४० अङ्क

१.१ वृहत अर्थशास्त्र (Macro Economics) (२० अङ्क)

- १.१.१ वृहत अर्थशास्त्रको अवधारणा: कुल ग्राहस्थ उत्पादन, राष्ट्रिय आय, उत्पादन फलन, सोधनान्तर स्थिति र रोजगारी
- १.१.२ वित्त नीति: अवधारणा, महत्व, उद्देश्य, प्रकार, उपकरण, वित्तिय गणक (fiscal multiplier), GDP, मुल्य श्रृंखला र वित्तिय उपकरणको मुल्यमा प्रभाव
- १.१.३ मौद्रिक नीति: अवधारणा, महत्व, उद्देश्य, प्रकार, उपकरण तथा यसको कार्यान्वयनमा केन्द्रीय बैङ्कको भुमिका, मुद्रा प्रदायको सिद्धान्त
- १.१.४ वित्त नीति र मौद्रिक नीतिको अन्तरसम्बन्ध: उत्पादन, उत्पादकत्व, रोजगारीको स्तर, मुद्रास्फिति र व्यवसायिक वातावरण ब्यापार चक्र र विश्व आर्थिक तथा वित्तिय मन्दीहरू बारेको जानकारी
- १.१.५ रोजगारी तथा बेरोजगारी सम्बन्धी शास्त्रीय तथा किन्सियन सिद्धान्तहरू
- १.१.६ मुद्रास्फिति: अवधारणा, श्रोत र प्रकार, कारण, असर, निराकरणका उपायहरू
- १.१.७ मुद्रास्फिति र बेरोजगारी बिचको सम्बन्ध: फिलिप्स कर्भको अवधारणा, प्रक्षेपित मुद्रास्फिति र वास्तविक मुद्रास्फिति र यसको प्रभाव
- १.१.८ अर्थतन्त्रमा बाह्य क्षेत्रको प्रभाव, सोधनान्तर स्थिति (चालुखाता, पुंजीगत खाता, वित्तियखाता, भुक्तानी सन्तुलन)

१.२ श्रम अर्थशास्त्र (Labor Economics) (१० अङ्क)

- १.२.१ कल्याणकारी अर्थव्यवस्था
- १.२.२ श्रमको माग, पूर्ति र श्रम बजारको सन्तुलनको अवधारणा
- १.२.३ ज्याला निर्धारणको शास्त्रीय तथा किन्सियन सिद्धान्त
- १.२.४ ज्यालादर विभेद र भिन्नता सम्बन्धी सिद्धान्त तथा त्यसका कारणहरू
- १.२.५ न्युनतम ज्याला निर्धारणको अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
- १.२.६ कार्ल माक्सको सरप्लस मुल्य सिद्धान्त
- १.२.७ श्रम आप्रवासन: अवधारणा, कारण, प्रवृत्ति र यसका अल्पकालिन तथा दिर्घकालिन प्रभावहरू
- १.२.८ Nepal Labor Force Survey

१.३ बीमा (Insurance) (१० अङ्क)

- १.३.१ बीमाको परिचय, सिद्धान्त, प्रकार तथा महत्व
- १.३.२ नेपालमा बीमाको प्रादुर्भाव, विकास र वर्तमान अवस्था

सामाजिक सुरक्षा कोष

प्रशासन सेवा, वित्त समूह, विज्ञ उपसमूह, सातौ तह, सहायक निर्देशक (जोखिम/लगानी विश्लेषक) पदको खुला
र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १.३.३ स्वास्थ्य बीमाको अवधारणा, आवश्यकता र महत्व
- १.३.४ सामाजिक बीमा र ब्यवसायिक बीमा बिचको अन्तरसम्बन्ध: समानता र भिन्नता
- १.३.५ पुनर्बीमा सम्बन्धी अवधारणा र महत्व
- १.३.६ सामाजिक सुरक्षा योजनाको वित्तशास्त्र (Financing of social security schemes)
- १.३.७ विमाडकिय मुल्याङ्कनको अवधारणा, आवश्यकता र महत्व

खण्ड ख -३० अङ्क

२. Financial Management (२० अङ्क)

- २.१ **Managerial Finance** - Financial Planning and Control, Working Capital Management, selection of long term asset under uncertainty and risk, financial structure, cost of capital, dividend policy and capital assets pricing model
- २.२ **Corporate Budgeting and Strategic Planning**-Capital asset planning and evaluation, present value theory and analysis, theory and measurement of rate of return and cost of capital, Concepts relating to leasing, debt funding and pricing.
- २.३ **Portfolio Analysis and Management** - Quantitative concepts, portfolio analysis, performance measurement, efficient market hypothesis, portfolio management process, use of derivative securities, ethical and legal consideration and professional standards, Risk return theory, valuation of share and bonds.
- २.४ **Money, Capital Markets and Investment Analysis** - Flow of funds in the short term and long term financial markets, Sources and uses of funds, Interest Rate Theory, disclosure methods, Securitization, Investment banking and trading methods, broker-dealer regulation, and insider trading; Analysis and understanding of security markets; The economies, industries and companies, and analysis and valuation of corporate securities.

३. Financial System (१० अङ्क)

- ३.१ Financial system: financial market, financial institutions and instruments
- ३.२ Budgeting and Public Financial management process
- ३.३ Nepalese Banking System: Role of major financial institutions in economic development
- ३.४ Current legal, social and ethical issues in the financial and economic environment of business
- ३.५ Trends in international business and investments
- ३.६ Contemporary economic issues in Nepal

खण्ड ग -३० अङ्क

४. Financial Risk Management

- ४.१ Financial Risk management: Concept, types, measurement and mitigation techniques
- ४.२ ISO 31000: Principles and Guidelines on Risk Management
- ४.३ ISO Guide 73:2009, Risk management, Vocabulary

सामाजिक सुरक्षा कोष

प्रशासन सेवा, वित्त समूह, विज्ञ उपसमूह, सातौ तह, सहायक निर्देशक (जोखिम/लगानी विश्लेषक) पदको खुला
र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.४ ISO principles of risk management
- ४.५ Risk measurement Plan and policies
- ४.६ Project risk Management
- ४.७ Risk Metrics
- ४.८ Risk based monitoring: concept and method
- ४.९ Risk Psychology
- ४.१० Risk transfer: Concept of Hedging and hedging policy of Nepal

५. **Investment alternative of social security fund**

- ५.१ Concept, important, opportunities and challenges of money market and capital market of Nepal
- ५.२ Derivative market and Alternative investment market
- ५.३ Investment analysis and strategic investment: Quantitative analysis, efficient market hypothesis, risk – return theory
- ५.४ Investment Procedure/Guideline of SSF
- ५.५ Legal provision related with investment in government securities
- ५.६ Investment in secondary market
- ५.७ Long term investment alternative and their SWOT analysis
- ५.८ Investment risk profile